

С т а н о в и щ е

от

Проф. д-р Кирил Николов Шопов от ВТУ „Св. св. Кирил и Методий” и
АМВР – София

За дисертационния труд на г-жа **Татяна Василева Петкова**

на тема: „**ЧОВЕШКАТА УЧАСТ В ПРОЦЕСА НА ГЛОБАЛИЗАЦИЯ**”

за

придобиване на образователна и научна степен

„доктор”

по научна специалност:

История на философията – 05. 01. 01.

Актуалност на проблема на дисертацията:

Темата е особено актуална от няколко гледища – първо, философското (въпроса за индивидуалното човешко битие и размиването му в колективното съществуване). Второ, политическото гледище – глобализацията - и глобализмът, като негативна нейна страна е оправдание за въвеждането в действие на редица неефективни и разрушителни политически практики. Борбата срещу глобализма може да доведе до нови разрушителни практики, но може да издигне уникални политически модели, подходящи в различни региони в света. Начинът, по който дисертантката е подхождала към темата е такъв, че текстът може да бъде използван като учебник за глобализационните идеи – за това са особено

подходящи първа и втора глава. Тези две глави изобилстват от данни за развитието на глоболизиращата идея; за приликите и различията между имперска политика и глобализация. Предлага се интересен разказ за началата на глобализацията; за нейния генезис; за протоглобализациите. Приведени са редица (често противоречиви) мнения на различни учени относно границите на глобализацията. Също така алтернативни аксиологични подходи към глобализма като факт – от позитивни до напълно негативни. В изследването на темата е вложен много труд, мисля че подходът надхвърля солидно необходимото за една образователна и научна степен.

Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд:

Приносите на труда са областта на историята на философията – изяснени са историко философските предпоставки на глобализационния процес. Важни са резултатите в областта на философската антропология – резултатите на глобализма върху човека и неговият микросвят (резултати според едни оценки разрушителни, но според други съзидателни). Глобализацията е всъщност резултат на човешкото като история творена и твореща; отричаща и надхвърляща – преоценяваща. Извършена е и работа по изграждането на типологизации на идеите за глобализацията.

Критични бележки и препоръки към труда:

Бих препоръчал да се засили интересът на изследователката към т. нар. „антиглобалисти”, за които е споменато основно между 70 и 80 страница на представения ми за прочит текст, трябва да се задълбочи изследването, защото техните възгледи са алтернатива на глобализма. Напр. само да се каже, че форумът в Порту Алегре е „ляв антиглобализъм” е недостатъчно,

а и в известна степен неточно. По-добре е в бъдеще да се употребява понятието „алтерглобализъм”. Малко внимание е отделено на ролята на спекулативния капитал (банки; спекулативно печатане на пари; данъчни оазиси; търговия с деривати и пр.) за израстването на глобализма като разрушителна социална среда. В това отношение понятия като ляво и дясно отдавна са изпразнени от какъвто и да било съдържателен заряд.

Заклучение за предложения от докторанта дисертационен труд:

Дисертацията е четивна, информационно наситена, значима като разглеждани проблеми, извеждаща ИНДИВИДУАЛНОТО човешкото битие като основна ценност. С тези свои качества тя ми е интересна и ми импонира. Бих я препоръчал и на хора, които искат да се запознаят с генезиса на глобализацията и с историята на глобализационните философски (и политически) идеи. И текстът и авторефератът са написани така, че да представят най-добре както възгледите на авторката, така и да разкрият съдържанието пред читателя по оптимален начин.

Оценка за дисертационния труд на г-жа Татяна Василева Петкова:

Оценявам *положително* дисертацията на г-жа Татяна Василева Петкова. Предлагам *да ѝ бъде присъдена* от научното жури научната степен „*доктор*” по философия.

01.07.2012 г.

София

Член на научно жури:.....

(проф. д-р Кирил Шопов)